

FESTA

EL PAS DE LA DÒNA BLANCA

Has passat dòna blanca en la fosca. Palpitant com un ala
ta cabellera bruna ha tremolat per l'aire.

Els teus llavis han dit dolçament la oració del capvespre
i de tes mans d'ivori s'ha després una rosa.

Has passat dona blanca en la fosca, tremolaba ta vesta
• tal com un raig de lluna en l'obaga dels boscos.

En la nit tu ets misteri i la nit també ho es. Ton pas sigui
nou ritme per mos versos... Al Destí, per tú prego.

A. Carrion

Els Jocs Florals de FESTA

A continuació detallem les composicions rebudes fins el moment d'entrar en premsa el present número. Com que'l plaç d'admissió fineix avui a les dotze de la nit, les que arribin i nò constin en aquesta llista, seràn detallades en el número pròxim, i fem avinent als lectors que aquest, en lloc del 10, sortirà el dia 5 de Juny, a fi de publicar amb temps el veredict del Jurat, el qui a més dels premis ficsats en el Cartell adjudicarà els acèssits que acordi.

**

Segona llista de les composicions rebudes

Núm. 30. Caps de brot. L.: Sens coneixers se buscaben, sens buscarse... etc.—Núm. 31. Aquella flor. L.: A vostres mans.—Núm. 32. Oració al pà. Lema: «Festa».—Núm. 33. La visió de la ciutat dormida. L.: L'ensomni del poeta.—Núm. 34. Pau! —Núm. 35. Maledicció. L.: Vaig perdre'l teu amor quant vaig guanyar-lo.—Núm. 36. Una lliçó saludable.—Núm. 37. Aires del mar. L.: Idili.—Núm. 38. Crida de rei.—Núm. 39. Nostre amor. Lema: A la esposa.—Núm. 40. L'Oda de la patria. L.: Desvetllament.—Núm. 41. Ramellet de pensaments instructius. L.: (Utile dulci).—Núm. 42. Tres flors. L.: Sonets.—Núm. 43. La riuada. Lema: El foc te aturadó—que l'aigua no.—Núm. 44. Follia... L.: Escat d'amor.—Núm. 45. Ma poesia... L.: Cel sense estrella.—Núm. 46. Vull ser artista. L.: Crit de l'ànima.—Núm. 47. Recort. Lema: ¿T'en recordes, amic meu...?—Núm. 48. Amor, amor.—Núm. 49. El Feudal. L.: Romanç.—Núm. 50. Nocturn. L.: Dolça pau.—Núm. 51. Pipa que pipa? L.: Qüento nou forrat de vell.—Núm. 52. L'Anònima. L.: Malars.—Núm. 53. De Rodas a Pilat. L.: Si no puc comprà espardenyas—faig la via a peu descalç.—Núm. 54. Recort de Sant Joan. Lema: Ja ha passat.—Núm. 55. Aquesta nit t'he somniat. L.: Desil·lusió.—Núm. 56. Inspiració...!!! Lema: Vull copiarte...!!!—Núm. 57. Hores passades... L.: Es tant bell un recort...!!!—Núm. 58. Somni d'amor. L.: Fantasia.—Núm. 59. De la pastora i del Cavaller. L.: Rondalla d'amor.—Núm. 60. De la vida (drama en un acte). L.: «Miré... pero no he visto en parte alguna... etc.»—Núm. 61. Mclirreienques. L.: Enfilall.—Núm. 62. Lo cant del rossinyol. Lema: Tot canta en la vida.—Núm. 63. Amoroques. L.: Fiat.—Núm. 64. Del temps. L.: Tout passe, —tout casse,—tout lasse.—Núm. 65. A una ninfa lleugera. L.: Si no es, fou.—Núm. 66. Pregaria de donzella. L.: A la Mare de Deu del Carme.—Núm. 67. Díptic. L.: Vida.—Núm. 68. Maria, la modisteta. L.: La caiguda.—Núm. 69. L'Hereu. Lema: Lo que yo aprenguí dels pares—es tot lo que ensenyo als fills.—Núm. 70. La vida al camp. Lema: Vida daurada.—Núm. 71. Marte i Pax. Lema: Com més anem...—Núm. 72. Desventatjes del matrimoni. L.: ¡Que animal l'home que's easa.—Núm. 73. Sonets. L.: Triéu i remeneu.—Núm. 74. A les noies de Molins de Rei. L.: ¡¡¡Agafeu-me!!! —Núm. 75. Idili. L.: Clar de lluna.—Núm. 76. L'usura en el camp.—Medis per a combatrela. Lema: «Mireu quin blat més regalat». Clavé.—Núm. 77. Ahont es l'amor. L.: «Como el almendro florido... etc.»—Núm. 78. Olors perdudes. L.: Lo jardí abandonat.—Núm. 79. ¡¡Adeu a la tardor!! Lema: Amor vivificant.—Núm. 80. Disputa de Buf-

fet. L.: Un cubert.—Núm. 81. Regeneració. Lema: La pau com a regeneració humana.—Núm. 82. Recorts d'antany. L.: Herminia i Ignomus.—Núm. 83. En la Serra. L.: Visions.—Núm. 84. Cançó de primavera. L.: Glosa.—Núm. 85. Un nou projecte. L.: ¡Vostés diràn!—Núm. 86. ¡Ecc-Homo! Lema: ¡Plany!—Núm. 87. Glosari d'un cant. Lema: «Amor dona abans les espines que les roses» A. Navarro.—Núm. 88. La cançó del Pastor enamorat. L.: Ovelles, cap amunt!...—Núm. 89. Dues espines espuntades. L.: Quadret Llobregatà.—Núm. 90. Diàleg. L.: El bard i el jotglar.—Núm. 91. Juny-Agost. L.: D'una colecció de mesos.—Núm. 92. Les àvies.—Núm. 93. Sonata gentil. Lema: «Que donde preside amor—se olvidan muchos agravios.» Del «Romancero del Cid».—Núm. 94. Ahir y avuy. L.: Vida de goig.—Núm. 95. Somni d'amor. L.: L'home es al món per a lluitar.—Núm. 96. Dolços recorts. L.: «Vea inces-su patuit dea.» Virgili.—Núm. 97. La virtualitat de les idees pacifistes. L.: «...la paix sans droit, n'est pas, ne peut jamais être vraiment la paix.» Leon Bourgis.—Núm. 98. De la vida Cren. L.: Aspectes.—Núm. 99. Planys eròtics. L.: Pidolant un bes.—Núm. 100. Tempesta. L.: Núvols negres.—Núm. 101. A Catalunya. L.: Avant! (1).—Núm. 102. La posta. L.: «Quod barbara non fecerunt, fecerun Barberini.»—Núm. 103. L'eterna follia Lema: Plenitut.—Núm. 104. Imperanta sacra. L.: Amor-Vita.—Núm. 105. L'amor de les flors. L.: Morir d'amor quin dolç morir.—Núm. 106. Noves de França. L.: La «Creu Roja» i etc.—Núm. 107. La elegia de la guerra. L.: 1914.—Núm. 108. Horaciana. L.: Hola rebadà!—Núm. 109. Els tres amors de l'aigua. L.: Baladà del molí.—Núm. 110. El misteri de l'estany de la caseta. L.: Les aigües tranquilles guarden secrets.—Núm. 111. La vida del camp. Lema: Això es vida.—Núm. 112. Del calendari del meu viure. L.: «Padre del cel; dopo i perduti giorni.» Petrarca.—Núm. 113. La cançó del pagès Lema: Vida camperola.—Núm. 114. Pau als homes de bona voluntat.—Núm. 115. Mare... (monòlec). Lema: ¡¡Pobre infantó!!—Núm. 116. Cant al taronger. L.: Feconditat.—Núm. 117. Meditacions. Lema: Pau, pau i sempre pau.—Núm. 118. La crítica. L.: Cuento.—Núm. 119. Nació Catalana. Lema: ¡Visca!—Núm. 120. La Font del amor. L.: ¡Vina!—Núm. 121. Garí i Riquilda.—Núm. 122. La Pau Salvadora. L.: ...in terra pax hominibus bonæ voluntatis.—Núm. 123. Oda a Alsàcia. L.: Fraternal.—Núm. 124. Idíllica. L.: ¡Tristos recorts!—Núm. 125. Sonets pluvials. L.: Aigua, Senyor.—Núm. 126. De l'amor. L.: Per l'amor.—Núm. 127. Fortitut. L.: Llibertat.—Núm. 128. Els tres toms. Lema: Costums de la terra.—Núm. 129. Cants de joventut. L.: Visions.—Núm. 130. En les grans serres catalanes. L.: Muntanyes d'encantament.—Núm. 131. El ruc perú (Faula). L.: L'ase camina-va fent tric-trac.

Molins de Rei 22 Maig, a vuit hores del matí.—
El Secretari, JOSEP MUNTANÉ.

(1) Aquesta composició s'ha rebut desclosa i sense'l plec-
clòs que deu portar el nom del autor.

D'altre temps

Impresions de viatge.

Al emprendre la marxa l'automòvil de línia, va treure respectuós la gorra el mecànic que'l guiava i amb tò alegre, de persona coneguda a qui fa temps que no s'ha vist, va dir-me: ¡Bon viatge se nyor!

No m'era desconeguda aquella cara, més, de moment, no atinava qui podia ésser.

La gran velocitat que duiem, va fer venir a la meua memòria els antics viatges fets amb pesada diligència, tan mancats de comoditats, com plens de poesia.

Feia deu anys de l'últim i el recordava com si fos el dia abans.

Era el mig dia; un sol esplendent, feia calorós un dia del mes de Janer. La Rua Nuova de la aixerida ciutat de Corunya, tenia gran animació de gent que anava i venia portant farcells, maletes i tota mena de bultos dels que emprenien viatge en la diligència, que parada al mig del carrer, sortiria cap a la ciutat de Composteia.

Malgrat no haver-hi encare els cavalls enganxats, tothom s'apressava a pujar-hi, porucs de quedar-se sense lloc.

Ja sols quedaven buits els seients preferents anomenats de berlina, reservats per uns viatjants de comerç que, des del balcó de la fonda del davant, miraven com alguns toca-tardans hi pujaven, donant una mirada triomfant, volguent dir que també allí «els últims serien els primers». Mes ¡ai! aviat es desvanexien les seves il·lusions i en mig de general riada, passaven com a gran favor, (que prou car pagaven) a dalt, a la «vacajunt amb els equipatges».

Aparegué aleshores una corruia de cavalls i mules amb els guarniments plens de picarols, qual alegre dringar completava el quadro d'animació.

Muntà'l «postillón» al cavall devanter; agafà les brides el «majoral» i fent petar sorollosament la tralla el «zagal», arrencà la diligència fent gran terratremol al correr per sobre l'empedrat, sobresurtint d'aquell estrèpit, la veu forta i ronca del «majoral» cridant, ¡arre, arre! ¡Generoso! ¡arre, arre! ¡Capitana!

El seient que jo ocupava, era'l de darrera el qual feia cantonada, per lo que vaig poguer donar, al passar, una mirada de comiat a ¡la gran gentada que com si fos dia festiu, espassejava alegrement pel carrer Real, on els forasters hi queden embadalits contemplant les xamoses gallegues d'ulls grossos com amples finestres, i bust exuberant d'esculpturals formes.

Fóra ja de la ciutat i dels arrabals, es sorprendent l'espectacle que ofereix la naturalesa als nostres ulls; en un cantó el mar, mansoi, acarant la platja com si transmetés les carícies dels seus fills emigrats en llunyanes terres; les barques de pesca que reposaven de la tasca d'aquell dia i prenien dàlit per tornar-la a començar. Unes quantes cases de pescadors formant poblets i al lluny la foradada d'un morrot de montanya, donen una petita idea de la hermosor d'aquell paisatge.

De sobte, uns núvols negres varen tapar el sol extenent-se ràpidament, cobrint al poc rato el cel. Comença a ploure i a girar-se un vent molt fret. Aleshores vaig reparar en dos baillets, que

ja havia vist a la sortida i que segurament ens seguïen, sentats en els pujadors els ratos que'l «zagal» feia com qui no'ls veu i adelantant-nos per dresseres i viaranys, en les voltes que donava la carretera. El més petit anava descals, una vella i esquifida americana, fingint que l'abrigava, deixava veure que no duia camisa.

A mig camí, en un petit poblet, varem aturar-nos per a canviar les cavalleries; també entrà nou personal. El «majoral» tenia cara de mal genit. Endevinant-ho els baillets, que al primer l'havien ajudat a desguarnir el bestiar, s'allunyaren un bon troç, al veure la farrenya cara del segón.

Mentrestant, tothom bevia en la cantina, típiques taçes de vi del Rinero de gran renom en la comarca o grosses copes de cognac.

Ja fosquejava quan emprenguerem novament la ruta, el fret se feia sentir de debò, el pobre baillet de peus nús, procurava en va ferse'l passar, corrent, saltant i fent cabrioles, per sobre'l fang de la carretera.

La pluja apretava de valent; per aixoplugar-se i adhuc escalfar-se un xic, es plantà d'un brinco al pujador del cotxe, amb una trista mirada demanà compassió i obrint la portella inclinà el seu cos cap a dintre; tremolant i petant de dents ¡pobre xicot! deviem pensar tots, perquè ningú protestà del que feia. El baf calent de dintre ja'l retornava, quan es parà el cotxe sentint-se la veu del «majoral», manant fer-lo baixar tot seguit. ¡Fóra d'aquí! digué el «zagal» fent petar la tralla, com si esquivés un goç. Donà el pobre xicot tal mirada als viatgers demanant socors, que entrà en el cor de tots i fent-me ressò dels nostres sentiments vareig cridar: ¡no baixis noi! el teu viatge està pagat. El silenci de la nit feu arribar aquestes paraules al «majoral» i amb tó contrariat digué: ¡Cobra'l are; cobra'l are! que després foren excuses. Al sentir-lo, no vaig poguer reprimir un, ¡infeliç! al pensar lo trist que deu ésser tenir un cor tan dur als sofriments del pròxim.

No sols tingué'l viatge pagat, sinó que de la capta feta sobrà encare un grapat de calderilla. ¡Mercès! deia amb veu tremolosa; no calia que digués mes, prou vessaven agraiment els seus ulls.

Dugues hores després, uns llumets llunyans avisaven l'arribada a la ciutat de l'Apóstol.

Tot just aturat el cotxe, mentres descarregaven els bagatges, caminant per deixondir-me les cames, vaig preguntar a n'aquell baillet on anava. A casa l'amo, respongué; soc aprenent ferrer. Una baralla entre un parroquià i un fadrí, per si havia ferrat malament una parella de mules, fou causa que d'un cop de ferro que'l fadrí tenia a la mà, li esberlés el cap. Ahir hi hagué el judici a la Corunya i, com testimonis, forem cridats l'altre noi, que venia amb mi i jo. L'amo me donà diners pel viatge, dient-me que per la tornada ja'm pagaria el senyor jutge puix que'n servei de la justícia sortiem; mes per cobrar tenia d'esperar alguns dies i no hem tingut més remei que tornar a peu, puix tampoc hauria pogut pagar l'hostatge.—¿I el teu company?—¡Oh! ell rai que té pares que li donaren diners: més jo soc orfe i de centim no'n ting cap. Ell s'ha quedat a dormir a l'hostal on canviaren els cavalls.—Vaig afegir unes quantes monedes més a les que havia rebut i donant-me novament mercès va desaparèixer en la foscor de la nit.

En aquest moment dels méns antics records, girà la cara el mecànic tocant-li la claror de plé, no hi havia pas dupte, era el baillet d'aquell últim viatge amb diligència.

Corriem amb velocitat vertiginosa, i ja es veien els arrabals de la ciutat que guarda tantes artístiques grandeses de temps passats. Sos habitants, de tan ensenyar la seva mai prou admirada Catedral i altres monuments qual grandesa suposa reculliment i quietut, parlen baixet com si tota la ciutat fos un temple; sos carrers estrets, on els passos hi ressonen convidant a caminar de puntetes per no despertar tanta grandiositat passada, tinguda ara amb tant d'abandó.

Ja arribats al «garage» i descarregats els equipatges, vaig tenir un fort disgust al adonar-me que m'havja descuidat la clau sobre la tauleta del quarto de la fonda de la Corunya. El carrabiner no volgué deixar-lo passar sense revisar i no vaig tenir altre remei que anar-me'n al «Hotel» concirós i mal-humorat, pensant la manera de poder rebre la clau més aviat.

L'endemà a les vuit del dematí, trucaren a la porta del quarto i el moço entrava l'equipatge meu, quedant jo agradablement sorprès al rebre una bonica i lluenta clau acabada de fer, amb una cartulina que deia: «El mecànic de l'auto que abir el conduí, té la satisfacció de recordar-li, que'l noi aprenent de ferrer a qui conegué fa déu anys, no és un desagraït.

XAVIER PALAUDARIES.

PELS MORTS

Camí del cementiri
no se'l que m'ha passat,
camí del cementiri
lo meu cor ha plorat.

Les fulles xiuxejaven
una trista cançó,
les fulles murmuraven
una dolça oració.

Al davant d'una llosa
lo meu cor s'ha parat,
s'ha badat com la rosa
i en un plor ha exclatat.

De dintre de la llosa
una veu ha florit,
era una veu hermosa
que amb tó amorós m'ha dit:

—Per que, així, ploras amor?
Si quan t'adormiràs
en braços de la mort,
amb mi l'amor viuràs
que creix dintre el teu cor!
¿Per que, així, plores amor?

Camí del cementiri
lo meu cor ha plorat,
Camí del cementiri
lo meu plor t'ha regat!

JOSEP M.ª SANJAUME.

Contents i enganyats

—Creu noi que tinc una veritable satisfacció en veure't de nou. No per lo materialisme dels quatre o cinc duros que'm pugui valdrer la consulta, sinó per lo gust de parlar una estona amb tu.

—Lo mateix te dic, mes com que's tracta d'un cas especialíssim, com ja hauràs vist, i recordant-me de que't dedicaves a malalties nervioses, es per lo que vareig tenir empenyo en recomenar-te a la familia.

—Jo te ho agraeixo.

—Doncs si, es un malalt que es capàs de fer tornar ximple a un sabi.

—Tractant-se d'enfermetats de aquesta índole no es estrany. Esperat que tancaré aquella porta, puix devegades hi ha curiosos que volen saber tan com nosaltres.

—Doncs com te deia, per mi es tracta d'un estat de neurosisma.

—Dispensa que te interrompi; ¿que no vareu anar a Ribas aquest any?

—Hi vareig acompanyar a la senyora, però als vuit dies ja tornava a esser aquí.

—Nosaltres varem passar una quinzena a Olot, i la veritat, ens va provar molt be.

—Continuant la historia de la malaltia, sembla que'n aquest pacient no li son nous aquests des-arreglos que se sent, puix segons explica...

—Ara que recordo, ¿el dimecres que eres al Liceo?

—Hi vareig ser dos actes.

—¿I que te va semblar d'aquell *Otello*?

—Que vols que't digui...

—Lo que's el tenor Calleja va estar admirablement, sobre tot en el segon acte dient aquella frase de *Ora per sempre addio, santa memoria*.

—Si tot lo que vulguis, però a mi donem música sola.

—Doncs jo, si no va acompanyada de *bel canto*, m'hi adormo. L'altre nit vareig estar a sentir *Lakmé* per la Barrientos, que creu noi que hi vareig disfrutar. Air ens varen donar *Tosca*, cantada per en Viglione Borghese, fent aquest un *Scarpia* com poques vegades se ha sentit al Liceo. Te dic noi que portem bona temporada. La senyora volia abonar-se als concerts de la Sinfónica de Madrid, quan varen estar aquí, però al últim vaig poguer persuadir-la, perquè per mi es molt millor...

—No, amb això no hi passo. Jo respecto el teu gust artistic, però per aquell que li agrada la bona música, allí s'hi disfrutava. Si tu haguessis sentit aquella sinfonia de *Brahms*, *Els Mestres Cantors*, la *Mort d'Iseo*, i sobre tot, l'*Overtura de Tannhauser*, allò era el deliri, no's podia demanar millor.

—Respecto també el teu parer, però ja saps tu que en aquest món tot son gustos.

—Perfectament, sobre aquest punt no tinc de ferte la contra.

—¿Les set toquen? ¿Que passa depressa el temps!

—Amb dugues paraules te posaré al corrent.

—No puc, ¿enc un'altre consulta a Sant Andreu i faria tart.

—¿I que els hem de dir a n'aquesta gent.

—No té apuris, veuràs com surto del pas... Ja poden passar. ¿Es vostè la esposa del malalt?

—Si senyor, per servir-lo.

—Doncs seguí i escolti. Amb el company ens hem ocupat detingudament de la malaltia que sofreix el seu marit. No hi cap dupte que tot quan se li ha fet fins ara ha estat indicadíssim, però avui hem de ser ingenuus, això es, no podem dir de una manera concreta lo que té el pacient. ¿Que més voldriem nosaltres?... ¡Quanta satisfacció fora la nostra!... Però no per això desmaiem, puix que amb la consulta de demà...

—¡Ai, Jesús!... ¿Demà han de tornar a venir?

—Es precis, es de consciencia.

—¡Si que estem frescos!

—Ni frescos, ni calents, senyora. El metge no pot deixar a un malalt fins haver dit a la familia el diagnòstic i el pronòstic de la seva enfermetat, aixís com el tractament que ha de seguir.

—I doncs, ¿que li haig de donar al fill del meu cor?

—Referent al plan farmacològic, seguirà el mateix, l'únic que hem canviat, després de molt discutir, es l'aliment; per comptes de tapioca, li donarà sopes de ceva. Vaija, senyora, tranquil·lisis, i fins demà, si Deu ho vol.

—¡Noia!... ¿Que ja son fora?

—Si, fill, no't descotxis.

—I be, ¿que t'han dit?

—¿Que m'han dit?... Que encara tenen més gana.

Santiago Roy

En la ribera del Llobregat

La somniadora salzareda,
està del riu enamorada...

Lo riu li endreça, ses remors
pel ventijol que suau l'oreja,
i ella frisosca per l'amor
respon, movent ses fulles tendres.

I amb la cançó, que ell la captiva
les branques ritmen una dança
d'encisadora poesia.

Lo riu, un bés, gaudir voldria...
Empro no sab, com abraçarla...

Per llà radera, les montanyes,
lo sol envia l'últim raig,
per sobre l'aigua enjogassada,

i el riu, humil, apassionat
el raig espitlla en sa corrent,
que reflectint besa el boscatge.

I els troncs gentils, van agitan-se
com si sentíssin la frisansa
d'aquella mística abraçada.

La somniadora salzareda,
n'està del riu enamorada...

JOSEP FONT SANS.

LLETRES A UN AMIC

XXVII

Aquestes meves lletres, estimadíssim amic, son dictades en hores les més distintes. Son—diriem—escrites al marge de la meva Vida, tan aviat en moments d'entusiasme, plenes d'alegria i esperança, com en moments d'una intensíssima dolor i d'un gran aclaparament d'esperit. Son, precisament, lo que vull que sien, una massa informe de les més estranyes sensacions. Tan aviat t'hi apunto lo que passa en mi, com lo que passa vora meu, emperò, que fortament m'interessa; es a dir, tot allò que's posa en la meva ànima o com un cant o com un plor... Sovint t'escric en una taula atestada de llibres i papers, autors clàssics... autors moderns, castellà, català, francès, tot se belluga sota els meus ulls mentres té poso els mots amicals que tu tan benèvolment aculls... Altres voltes, son una sèrie de missives per contestar lo que tinc al meu davant, caríssims amics, caríssimes amigues..., tot això que es lo que'ns fa soferidor lo viure en aquesta vall de penes i faties; i entre elles, sempre trobo un moment per tu.

Altres dies t'escric tot anant a passeig i té'n conto totes les meves impresions, altres des de el peu del foc, des de darrera els vidres, o del mig del meu jardí, altres quan salto del llit, altres quan me'n vaig a reposar... Son els moments més variats de la meva vida... No hi ha ficseca, perquè aleshores, si n'hi havia, no coneixeries la meva ànima, la coneixeries en tot cas baix un sol prisma, lo d'aquella hora en que m'acostumés a escriure't i jo vull que la coneixis en tota sa integritat, que'n coneixis totes les seves múltiples irracions... Per això, a voltes t'escric baix la influencia d'una lectura i altres baix la influencia d'una contemplació... Unes voltes t'escric lo que he llegit, i d'altres lo que he sentit; unes, lo que m'han fet observar els altres, i, altres, lo que he observat jo meteix...

A voltes, el meu escriure es a vola-ploma, desbocat; altres, es reposat, plàcit, en que sembla que dibuixo les lletres, en comptes de donar-les-hi lliure curs...

Es segons lo que passa per la meva ànima o per els meus ulls, es el moment precis de la emoció, aquell moment en que una idea o una visió, se fa somni o se fa carn, aquell precis moment que lo cor salta i lo cervell bull, aquell moment que res pot deturar, i que l'home, equivocat o no, ipoc hi fa! exposa lo que sent.

Es lo millor que tinc lo que't dedico a tu. A los demés, no faig gran cosa més que correspondre'ls; a tu l'aroma de la meva ànima rural que tan aviat sent a espigol com a romani, a los demés la flaira de les roses que cuido en lo meu jardí... A tu, la intimitat, les coses nues de pèl a pèl, sense vestir; als altres, les coses vestides amb la túnica del bon gust i de la correcció...

Perdòne'm doncs, si a voltes soc massa crú, massa sincer, massa vulgar. Emperò, la teva excelsa amistat entenc que requereix tot això, i lo teu talent pot descobrir algú dia una pedra preciosa en allò que es plè de fanc i cantellut.

Des de Londres he rebut una postal de l'Utóff. Sembla que aquest istiu tornarà. Tant-de-bò.

En aquest meteix correu t'envio una obra de Leon Malicet que t'agradarà. Es d'una amiga meva francesa que les circumstancies actuals han fet volar cap aquí. M'han donat autorització per enviar-te-la. Pots tenir-te-la un mes o dos. Sempre teu afectadíssim

FRANCISCO X. VERGÈS

Torelló, Maig 1915.

Epitalami

Alsa la núvia son esguard i mira
púdica i trémula al-espós. Els ulls
baixa de nou avergonyida. Tem
rompre l'encís i calla.

Son los moments que bat el cor depressa
com si tota la vida s'hi aglopés.
Son los instants suprems de mes dolor
i de més delectança.

Calla la núvia retenint l'alé
fent que perduri'l dolç encís. Voldria
rompre'l misteri, prò no n'es gosada
saber, la espaördeix.

Busca un lloc de la cambra que la guardi.
¿De qui? ¿De que? No ho sap, un lloc
per no sentir l'esguard que la blaëix,
fent-li encendrer les galtes.

I clou sos negres ulls. L' espós s'atança
a pleret, i la núvia sent un bés
que la estremeix, que crema com el foc,
i li plau. i voldria

que fos llarc, durés tan com la vida.
Una veu va dient-li a cau d'orella
frases d'amor. Li apar el suau murmuri
del vent en primavera.

«Per fi lo goig mes gran que he somniat
s'es complert. Mon amor es meu, ben meu.
Vull besar sorollosament ton front,
lo teu coll, los teus ulls;

Ubiagarme amb la flaire del teu cos
puríssim al besar ton pit turgent.
Vull que abrasi el teu cos rosat, lo foc
dels meus llavis goluts;

vull tenirte després en los meus braços
retuda de joir la vida bella;
que sentin coïssor tos llavis roijos,
com cireres madures,

de tans petóns com m'hauràs fet, també
com jo goluda del plaer que dóna
viurer d'amor, ubriagada, boija,
fins que't sentís morir.»

Calla la núvia i sense entendre-ho plaudi
la cançó de l'aimat. Un martelleig
sent an el polç. Ses galtes son de foc
i espera encuriosida.

Cauen formant un munt de blanca escuma
sedes i cintes, que l'espós esqueixa
amb febrosencè mà. Li apar an ella
que es de cristall la cambra,

li apar plena de llum encar que es fosca.
Vol abscondir ses nues carns, i als braços
del aimat un segur refugi cerca.
Ja s'ha fet el silenci.

Rialler lo deu amor, estent les ales;
cau marcida la flor del taronger.
No s'ha romput l'encís. S'ha corregut
el vel d'un vell misteri.

FRANCISCO FREIXAS.

Tarda d'Abril

La tarda se anyora del sol que la deixa
tant prest, bo i tapanse amb finíssim vel gris...
la nova brotada també en dona queixa.

Rondinen els arbres mirant el cel llis
car serven ses branques, contents i gelosos,
dels nius a mig fer, el jonc vincladis.

Camí de la font, contents, amorosos
els cors i la vida glatint al amor
parlem amb la amada de jorns venturosos.

D'uns jorns que vindrant duent sols dolçor
quan ja desposats, represa la vida
veurem naixenta alba lluir en claror.

En tan el cel rufol exten sense mida
uns núvols que corren rabents vers al sol
vestint a la terra de verge entristida.

La pluja s'apropa diu ella amb condol,
(mirant recelosa del lluny la gran volta
sa dolça mirada un raig fou de sol.)

El bosc de pollancre que al entorn ens volta
amb dolços mormuris li venen a dí
confia amb nosaltres, segueix mes resolta.

Avant sens dolença, també volen dí
creuantse alegroies, lleugeres oçelles
portant en la boca de brostos un brí.

La font ja propera amb gentil cantarella
ens crida oferint nos la gran soletat
que anyora l'idili de nostre parella.

I ens don generosa son fruit regalat;
beben-la entre besos, de mel l' ambrosia
tastem, tal com Venus, en calzer daurat.

La pluja ens sorpren; cercant amb l'aimia
xopluc dins el bosc, cabana hi trobem
que amb murtras florides i troncs s'hi vestia.

Son càlid silenci amb rialles trenquem
que fujen corrents perdense en l'arbreda
en tant que nosaltres conmosos restem.

.....

Anegas el bosc en fresca gaubança
tot calla i s'adorm, en ritme de dança
colpeigen les gotes demunt cada fulla.
Segut sobre un tronc que tendra rebrolla
els petals llençant amb rialla folla
el nin amor, una ponçella desfulla.

AGNA SEÑÉ D'AYMÁ.

(Impresió.)

Quan la irradianta i alegradora claror de la aubada, ha vingut a il·luminar la estança on pocs moments abans dormia beatíficament i amb placidesa, he sortit d'ella i encaminant-me vers una espaiosa galeria, he guaitat per tots indrets, fruït de la vista panoràmica, poètica i atraienta que s'ovira des del Màs de les Gavines, que per la seva situació escullida, reuneix totes les bel·leses que un excursionista de bon gust puga desitjar.

Natura, en aquella hora matinal i serena, es mostrava arreu revifada i floreixent, i l'oratjol suauíssim que's respirava era impregnat d'essència d'herbes remeieres.

Els aucells amb refils melodiosos entonaven un himne de salutació al nou jorn que's deixondia esplendorós i gentilíssim, i les aurenets emissaries de bonansa es sadollaven volant arrant de terra allunyant-se joguineres vers el plà.

Un reguerol inestroncable d'aigua cristallina i fertilitzadora s'esmunyia lentament serpentejant per entre la catifa verda i ufanosa d'afraus i margenades, devallant amb ritmat mormoleig a la fresquívola torrentera, on les flors silvestres que la terra verge cria exuberantes amb llur savia fecundant, entre badaven llurs coroles flairoses i pintades, atraient als sedosos papellons que al seu entorn aletejaven joiosos i a les rondinaires abelles que'l polen els hi xuclaven atrevides, deixan-los'hi els seu cor tendre llatzerat!...

Per una banda del Màs i a gran distancia, s'oviraven unes gegantines i escabroses serralades cobertes de brossa i boscuria, i per l'altra cara a llevant, la blavor immensa del mar, que's confonia amb la d'aquell cel claríssim de primavera, que planava orgullós demunt tot.

Les bullicioses i escumejantes ones s'estrellaven batent contra les roques de la costa que, aguantant llurs repetides empentes, romanien immòvils i al endins, allà on giravoltaven segures les aus marines. eren ténues i tranquiles, bressolant mandrosament als airosos llauts pescadors de blanques veles, llampejuejantes al rebre el bés aurífic del bell esplet del sol...

PEBE QUERALTÓ TOLOSA.

+ +

Lo dardell de l'amor, per mi, n'es tan temut com lo vent de Tardor, per lo fullam; per privar son occir no hi val escut puix s'endinsa brunzent com encés llamps.

Si al naixer ens possessin en lo cor un encant que'ns privés de tan greu mal abans de finir l' any, de mal d'anyor seria mort tot quan hi ha mondanal.

Lo viure foll d'amor es ma esperança encar que viure així se que's patir, mes m'estimo cent voltes eix morir que aclucar-né los ulls fret d'anyorança.

VICTOR MORA ALSINELLA.

Breviari

AUCELLS DE PAS

Amb un curt espai de temps s'haurà pogut admirar a Barcelona a tres grans dançarines de major nombradía i qualitat, artistes genials precedides de merescuda fama, quin art insuperable serà sempre discutit apasionadament.

Air, a la Tórtola Valencia, amb ses dançes hieràtiques i trascendentals, amb el seu histerisme refinat i estrambòtic, tot foc i ardencia, que logrà dels intellectuals barcelonins una festa magna al Teatre Imperi per a testimoniar-li el seu afecte i admiració, despertant en el gros públic un interès cada dia més creixent per aplaudir-la.

Tothom sap com ha sigut festejada la Tórtola Valencia a Barcelona; tothom sap com aquesta pléiade d'artistes desordenats i irreverents, joves rodavons, plens de somnis i cabories, que escrivièn la original revista *Bohemia*, feren caballescament honors de cortesia i enaltiment, organitzant en el Royal aquell fastuós banquet, en el qual, presidint la Tórtola i l'immortal Peius, se digueren les més estupendes genialitats, i entre musics, pintors i poetes confesà la gran dançarina que a Barcelona era la capital que més apreciava i on treballava amb més satisfacció i agraiement.

Fa poc, teníem a l'incomparable Sahary Djeli quetrebàll al mateix Teatre Imperi. Es aquesta dòna india, una gloria mundial per les seves dançes estranyes i originals i per les seves misterioses audacies que han fet batejar-la amb el nom simbòlic de *bruixa del segle*.

El seu debut despertà un gran interès, puix essent desconeguda del nostre públic i precedint-la les extraordinaries histories que's contenen de la seva vida i del seu art, no es d'estranyar que'ls rotatius en parlin calurosament i els elogis sigan generals. En efecte, poseeix un rar amulet, - originari de la secta que essent criatura va desllorigar-li els membres per a fer-la apte per a les exòtiques dançes a que la destinaven, - que la protegeix venturosament a totes hores, fent-li, ademés, assequibles i veritables les més cobejables felicitats. No's comprén d'altre manera, com ha sortit sens fatals conseqüències dels mils accidents que ha tingut i com realisa les tan maravilloses contorsions, sometent els brassos i les cames a una flexibilitat i ritmes extraordinaris que li permeten adoptar per a la dança una infinitat de variades posicions.

D'aquestes diferents poses se n'han tret molt interessantes radiografies que demostren les forçades i extravagantes tortures a que va ésser sotmesa per a contorsionar-se lliurement, i de les quals tan han parlat, en extensos estudis medicals, els més importants rotatius americans.

Per aixó, la Sahary Djeli, la *bruixa del segle*, es la artista eminentment extraordinaria com a dòna i com a dançanta.

I finalment, tenim també a Barcelona, on se proposa treballar una curta temporada, la hermosíssima i intel·ligenta dançarina Felyne Verbist, artista belga de fama mundial, quines dançes clàssiques cultiva amb aquella passió i enaltiment propies dels grans esperits.

La Felyne Verbist, també nova pel nostre pú-

blic i, dit sia de pas amb tota modestia, donada a coneixer i enaltida per nosaltres abans que ningú aquí a Barcelona des de les pàgines de *El Poble Català*, es una de les primeres ballarines del Teatre de la Opera de Londres, havent treballat també rescentment amb un èxit sorollós i indiscutible, en el Gran Teatre Reial de l'Opera de Brusselles.

El mes passat feu una sola exhibició de ses dançes en el extinguit Teatre de la Comedia de Madrid i tan fou l'entusiasme que despertà i tanta l'admiració per aplaudir-la que l'Ateneu de Madrid organitzà una brillant festa en honor d'ella on hi concorregué tota l'intellectualitat madrilenya, i l'augusta infanta Isabel l'invità esplendidament a treballar en una magna funció que s'organitzà *a priori* en el teatre de la seva residència particular, on igualment se la obsequià magníficament per son art inimitable. Porta un repertori de dances magistrals, insuperables, totes compostes espresament per a ella i originals dels grans mestres Delibes, Joice, Saint Saens, Grieg, Pochielli, Charmettes, Rosini, Fortolis, etc.

Aquesta artista, que té una gracia esquisida, una figura elegante i una regoneguda intel·ligència, sap fer se càrrec de l'harmonia de ritmes, de sentiment i de perfecció, que hi ha en les dançes clàssiques genuïnes, i es per això que la sinceritat i expressió del seu treball es més veritable i suggestiu.

Per acabar, tenim la plena convicció que la Felyne Verbist aquí a Barcelona serà lloada fortament i enaltida en gran manera la sabia gentilesa del seu art portentós.

Aquestes artistes citades, aquestes genialitats insuperables de les dançes excelents que, com la Trouhanova, la Napierkowska, la Duncan i la Ida Rubinstein, brillen esplendorosament entre l'ènim del seu viure, son els extraordinaris aucells de pas que han vingut a festejar-nos amb la fastuositat del seu encís, i això es prou ja per a que les nostres aclamacions i exaltaments sigan dignes d'aquestes grans excelències del art.

J. VIVES i BORRELL.

16 Maig 1915.

Capvespre de Novembre

A mon amic Miquel Riera i Simó,

Un mar de foc en l'horitzó fulgura
quals ones apareixen encantades,
mentres ne brollen roges flamarades
que besen del coral la branca dura.

Els arbres amb negrenca vestidura
ne mostren copes llurs, amoratades
les quals quietament resten banyades
pel raig d'argent que neix allà en l'altura.

Un toc acompassat de llunyania
omplena de misteri i melangia,
i un ventijol refresca l'encontrada.

El foc misteriós, just va fonent-se
teixint castells ignots que van perdent-se
pel mig la densa capa ennuvolada.

MIQUEL SAPERAS AUVI.

AL CEMENTIRI

Recerco per tot i arreu
me trobo amb tombes luxoses;
cada una ostenta una creu
adornada amb poms de roses.

Mes ¡ai! d'eixes gaies flors
ni una està sense marcirse;
¡que poc les reguen els plors
pels pobres que van morir-se!

LLUIS PUGES.

Si en Cervantes hagués estat a Barcelona en els nostres temps, ademés d'allò del *archivo de la cortesia, hospital de los pobres, patria de los valientes* hi hauria afeigit y *paraiso de los microbios*.

Senyors microbis (aquesta crida va dirigida als microbis forasters sense contar-ne cap quart a la Atracció de idem) senyors microbis que vos veieu perseguits, denigrats i desterrats d'altres països, on vos fan impossible la vida i vos sacrifiquen a milions, com si els homes no'n tinguessin prou matant-se ells amb ells que encare s'entenen matant microbis, veniu a Barcelona que aquí sereu tractats amb tanta cura i tan a *cuero de rey* que, si ho proveu, estic segur que hi pendreu l'empadronament i no us en moureu mai més.

¿Voleu saber com vos tractem nosaltres o, millor dit, els encarregats de la llimpiesa d'aquesta comtal ciutat?—Cada dematí, per a deixondir-vos del ensopiment de la nit, passen unes dutxes en forma de regadores o bé de carros-ruixadores que vos administren un bany gratis; quan ja haveu prés el sol una horeta o dugues i esteu ben aixuts, venen uns escamots d' homes armats d'escambres i vos llensen enlaire escampant-vos per l'atmosfera a fi de que lliurement pugau cercar aculliment i *fonda* en l'interior dels cossos respectius dels ciutadans i ciutadanes que s'escaiguin a passar, on, ademés d'estar ben calentons, hi pogueu trobar el nostre pa de cada dia. Tot això enterament de franc i a expenses de la ciutat, més ben dit, dels seus veïns.

Ja veieu si es ben veritat allò que deia en Cervantes del *archivo* i lo que hi afeigeixo jo del *paraiso de los microbios*.

En les altres grans urbs del mon, menys *archivos* i *paraisos*, tot just acaben de regar i quan vos tenen encastats a terra, passen les escambres i de l'escombra a la pila, de la pila al cabàs i del cabàs al carró vos porten al femer o al crematori, on fineix la vostra trista vida. Ja veieu si es ben diferent el nostre modo de procedir. Cap a Barcelona falten microbis doncs! Barcelona, la Ciutat d'Hivern, la Ciutat d'Istiu i la Ciutat dels Microbis, vos espera amb els brassos oberts.

BARCINONENSIS.

FESTA

En honor del Doctor

Don Joan de Deu Trias i Giró

La sessió necrològica que l'Acadèmia de la Joventut Catòlica va dedicar-li el dia 9 del present en l'església nova de Santa Agna, va resultar un acte verament solemne i corprenedor, al extrem de que en mes d'una ocasió s'humitejaren els ulls fins del senyor Bisbe qui presidí la festa, tenint al seu entorn gaire be totes les autoritats de Barcelona i representacions de tantes Societats i Corporacions Catòliques, Socials, Patriòtiques, Científiques i Culturals, que omítm fer-ne la ressenya.

Tots els treballs encaminats a enlairar la bona memòria del anyorat mestre,—com si fos possible enlairar lo que per mèrit propi ha arribat a dalt de tot—caincidien en proclamar-lo ell catòlic mes fervent, el mes preclar patrici, el catedràtic mes paternalment solícit i un dels juriconsults mes experts en Dret Internacional de tot el món. Aixís ho proclamaren el doctor Mr. A. Vanderpol (de Lyó), el doctor don Narcís Plà i Deniel, el doctor don Ramón Garriga, Conciliari, i els doctors don Josep M.ª Gich i Pi i don Pere Font i Puig, ambdós Catedràtics auxiliars d'aquesta Universitat. Intercalant-se entre'ls discursos se llegiren dues inspirades poesies, també alusives, dels llorejats poetes don Ramón Suriñach Baell i mossen Angel Garriga, que, com tots els demés treballs conseguiren llars aplaudiments, dels que amb justícia participaren els artistes que baix la direcció del Reverent don Josep Masvidal tenien a son càrrec la part musical, que va resultar espléndida, i el senyor Crous, que d'una manera magistral llegí la poesia del bon amic nostre i col·laborador de FESTA senyor Suriñach; a la galanteria del qual devem el gust de poder-la oferir a nostres llegidors.

Héuse-la aquí:

A la bona memòria d'en Joan de Deu Trias i Giró

Dès que va morir-se en Trias
que, anyorant dixosos dies,
Catalunya, amb el pló als ulls,
tot resant a sa memòria,
en el llibre de l'història
veu son nom en tots els fulls.
Testimonis de sabiesa,
de virtuts i de grandesa
qu'amb sos mèrits va esculpir;
tant surtints, que, fins en vida,
la gent, mai prou agrahida,
va admirarlo i aplaudir.
Com tot be perdut s'anyora
i fins allavors s'ignora
tot quan val el be perdut,
bo-i-cercant, en va, parella,
s'ha vist clar qu'era una estrella
de primera magnitud.
Era l'abogat dels pobres;
era autor de moltes obres
i catedràtic model:
si la llevor qu'ell sembrava
el jovent la conreahava,
li endolsia terra i cel.
Relligiós de bona mena
fou consol de tota pena;

fou puntal del desvalgut,
caritatiu, altruista,
bondadós, seré, optimista,
i alsa-prem del ser caigut.
Enemic de la malícia,
de la llei i la justícia
sempre'n fou contrast fidel:
i a l'Acadèmia i a l'aula
cautivava sens rezel.
Tant-de-bó l'hagués alsada
a Madrid, cada vegada
qu'el volguerem Diputat:
sa modestia'l retenia
però sempre responia
si per la fè era cridat.
I els Congresos il·lustrava
amb la fè qu'al cor portava,
fè d'apòstol convensut:
i el saber qu'ell esbandia
l'agafà per nort i guia
la estudiosa joventut.
El que porta la bandera
i per rés vol quedà enrera
es el fill del seu amor,
que, fidel a sa memòria,
vol seguir dant jorns de gloria
a la patria del seu cor.
Amb això, allunya ta pena,
Catalunya, hermosa i plena;
Catalunya, comptat gran:
pensa que les flors que deixen
llevors santes, qu'après neixen,
sempre's van multiplicant.
I pensant lo virtuós qu'era,
ni una llàgrima sisquera
ni un sol rés li has d'endressat
puix si del just es la gloria,
fes, en nom de Deu, memòria:
—Mes just qu'en Trias ¿qui hi ha?

Ramón Suriñach Baell.

* * *

No sé pas si oblidaràs
mai de la vida,
aquells instants tan curtets,
tan plens de ditxa,
en que curulls nostres cors
de passió fonda
esclataren en un bés
boca per boca.
¡Quin panteig lo del teu pit
lo dels teus polsos!
Sento encare l'escalfor
dels teus llavis sempre rojos...
¡Quin petó va ser aquell!
Erem bojós, ben rebojós aquell dia.
¡Qui pogués ferla eternal
tan estranya bogeria!

JOSEP ALEMANY BORRÁS.

Sagetes al cor

I

Junts, molt junts els dos, han fet camí, i bella estona tan sols els ulls plens d'expressió han conversat, i s'han comunicat tan gaies impresions... que sols un llenguatge sobre-humà expresaria.

II

I, ¿qué t'ha dit el bell cantor? Ses compassades estrofes ¿quin misteri han revelat que tot de sobte joh donzella més gentil! a ton rostre han esblaimat, i gaies perles de tos sempre hermosos ulls han fet que regalesen?

III

Parla el Poeta

—Jo us contaré, Bellesa aimada, una bonica novela de sentiment curullada, de sentiment i dolor... És senzilla, molt senzilla i molt trista sobre-tot, i teixida amb les sagetes d'aquelles que menen al cor.

IV

Escoltèu, doncs, Bellesa altiva; us contaré la novela de la vida, de l'amor i de l'infinit!...

V

Jo, senyora, per manat de nostra mare Natura, so poeta; ella ho ha volgut; i jo, sempre fidel servidor, tinc d'obeir-la. A ella ho dec tot, i per a servir-la m'hi llençat al sacrifici...

VI

¿Sabeu, mi senyora, que vol dir aquesta paraula «sacrifici»? Vol dir, abandonar tot lo creat per l'home, i marxar constantment vers les regions de l'immortalitat.

VII

I l'immortalitat, senyora, sou vos; vos que habeu creat l'amor per a endolcir l'ambient que a mí m'envoltí; i aixís poguer marxar tots dos a la llum...

NOTA

Les estrofes que resten a la continuació d'aquest poemel, les hem buscat i rebuscat per tot on ens ha semblat que podien esser, i en cap manera les havem pogut trobar; sent aixís, preguem al llegidor un xic de benevolencia per a dir-li que no desmaiarem en nostra empresa, i que tan aviat com les poguem trobar les hi posarem a la vista.

CARLES PUJOL.

No'n fassin cas

Re... dallonces de caixistes!
Mai s'haguessin inventat.
Es que son ben mala plaga!
Vaja, que es lo que no hi ha.
Ja la quinzena passada
el Cristo els hi vaig cridar
i ara be hauré de tornarhi
per el número passat.
Moltés voltes per sa culpa
en ridícol fan quedar
an al qui te la desgracia
de volguè ompli un paper blanc.
Per exemple en l'últim número
bé amb bé em feren consonar
llensantme des de ma gloria

al camp dels adotzenats...

A mi, un escriptor tant pulcre
tant correcte i elegant
ferme semblar prou indigne
per a fer tals disbarats!

Si no fos perquè eixes ratlles
per ses mans han de passar
diria'ls mil impropèris
i paraules mals sonants.

Jo crec que em tenen rancunia
per la fama que he agafat
prò a mi ¡plin! salut i peles
i... demà m'afeitaràn.

Doncs ara els lectors ja ho saben
quant un vers meu no'ls plaurà
per xabacà o pocasolta
a mi que no'm culpin pas.
Pensin que qui'n te la culpa
no es qui firma al cap d'avall
Pensin que hi han uns caixistes
de la pell den Barrabàs.

LIBORI.

BARCELONA

LICEU.—*El fill de Crist*, Ambrosi Carrión.

AVDITORIVM.—*Sogra i Nora*, J. Pin i Soler.—*A cal Notari o uns capítols matrimonials desfets*, A. Ramón Vidales.

OLIMPO.—*Maria Estrella* (estrena), J. Vidal Bertràn.

En la funció a benefici de la *Prempsa diària* de Barcelona que's celebrà en el gran teatre del Liceu, se posà la bella tragedia de Ambrosi Carrión *El fill de Crist*, obtenint una excelent interpretació. L'Emilia Baró i l'Enric Gimenez foren secundats dignament per dugues artistes de valua, com son la Ramona Mestres i la Maria Vila. Al final actors i autor foren premiats amb una ovació.

Amb un plè notable tingué lloc en la preciosa sala del «Avditorivm» la primera funció de la segona tanda del *Cicle històric de la comèdia catalana*, posant-se la bonica comèdia en tres actes d'en Pin i Soler *Sogra i Nora* i el fi de festa d'en R. Ramón Vidales *A cal Notari o uns capítols matrimonials desfets*.

El programa satisfé al públic que aplaudí al finalitzar els actes.

En Josep Vidal i Bertràn ens ha donat una nova prova del seu talent en el teatre «Olimpo» del carrer de Mercaders. *Maria Estrella* es una bella pàgina que enriqueix el llibre del Teatre Català. Es un vigorós drama amb escenes fortes i

FESTA

brutals que'ns emocionaren, i d'altres d'una fina ironia que'ns feren pensar.

En Vidal i Bertràn ha assolit un nou èxit en el teatre de la terra, llàstima que l'hagués deixat per a fomentar el genre melodramàtic castellà en el que obtingué senyalats triomfs (mai tan remarcats com en el català), però avui torna a nosaltres, pot-ser una mica penedit per haver se'n anat per viaranys forasters, quan coneix tan bé els de casa nostre.

Després d'uns anys allunyat de nostre escena se'ns presenta novament amb una obra valenta, amb la que hi ha d'estar tothom conforme malgrat la cruessa, cruessa molt humana, de l'argument que li ha servir per a compondrer una col·lecció de tipus que talment semblen arrencats dels barris baixos de la ciutat, per a traslladar-los a les taules. Tots són acertadíssims començant pel de *Maria Estrella*, dona del poble, honorada, i que sofreix amb resignació els mals tractes del espós que sab que l'enganya amb la *Genoveva*, *coupletista* d'un *Concert*, que no ureu altre resultat d'aquest miserable amor que'l separar a l'*Esteve*, de la *Maria Estrella* i aquesta, la esposa escarnida, suplica el carinyo del marit amb humilitat, plorant amb silenci, arribant a la desollació al enterar-se de que l'*Esteve* l'abandona per fugir lluny amb la *Genoveva* quan està a punt de ser mare. Aquesta es una escena plena de vida. Molt ben tractats els tipus de la *Tecia*, dona de sa casa que ses úniques preocupacions son el saber com prar bé, de lo que s'en alaba constantment, de jugar a la rifa, i l'estimació que sent pel seu fill, l'*Angel*, xicot noble, de sentiments humanitaris que els demostra una vegada més al enterar-se de la desgracia de la *Maria Estrella*, a la que ofereix un recó a casa seva que es acceptat amb gratitut. I l'*Angel* sent un gran carinyo pel fill nascut a casa seva de la dona recullida, fent que la unió de les ànimes siga rapit, que lo que no havia d'esser, fos, acabant amb un amor honorat i noble. Ensopegat el tipu de *Salvi*, home de sentiments, amb la rialleta sempre a flor de llavis, aquella rialleta enigmàtica, d'un agre-dolç que deixa endevinar les cruesses de la vida i que's volen amagar rient sempre. Molt ben tractat el tipu de *Lluís*, l'home embrutit que viu de la deshonra d'una germana i que encara s'en alaba.

L'acció se desenrotlla lentament, sense precipitacions.

El primer acte es una presentació de personatges que l'autor fa en un recó de la montanya de Montjuic el dia de Pasqua, en un dinar amistós. Aquest acte es una bella nota de color on el bon humor regna fins al fi, que l'*Esteve* borratxo amenaça a la *Maria Estrella*.

El segon acte es emocional i a nostre entendre el millor de l'obra. Les lluites de la *Maria Estrella* al veurer's abandonada pel seu marit, els oferiments nobles de l'*Angel* per a suavitzar la desgracia de la que estima secretament, els consells que amb tot son bon zel dona en *Salvi* a l'*Esteve* per volguer acostar-lo a la seva dona i apartar-lo de la vida de cràpula, i que creu que seràn escoltats pel jurament sagrat que fa el que tot ho burla.

El tercer acte es el més fluix per nosaltres, encare que no ho demostrés aixís el públic per la llarga ovació que tributà al autor al acabament. Han passat uns quatre o cinc anys, la *Maria Es-*

trella i el seu fill, l'*Angel*, la *Tecia* i en *Salvi* celebren alegrement la diada de Nadal. Inesperadament es presenta l'*Esteve* reclamant al fill; una escena violenta entre aquest i l'*Angel*, l'*Esteve* foll de rabia, ganivet en mà, s'abalança sobre l'*Angel* i la *Maria Estrella* volguent evitar la desgracia es posa al mig dels dos homes transformats en feres per l'odi, rebent el cop i caient mortalment ferida.

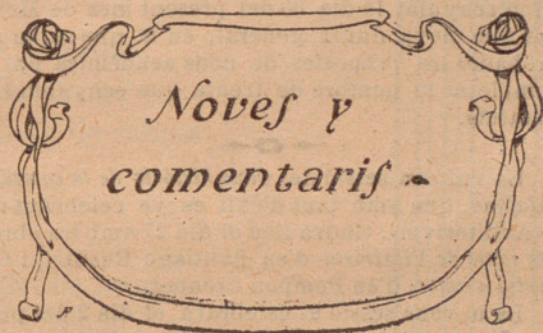
L'autor fou llargament aplaudit tenint que sortir repetides vegades al palc escènic per a rebre l'ovació que'l públic li tributava.

L'execució molt bé per part de la senyoreta Duran, que en la *Maria Estrella* tingué moments de verdadera inspiració. La senyoreta Buixadós notable en la *Genoveva*. Discreta la senyora Vidal en la *Tecia*. El senyor Forga molt fret en l'*Angel*. L'*Esteve*, a càrrec del senyor Farrerón, inmillorable. El senyor Simón interpretà magistralment el *Salvi*. El senyor Ferrer desacertat en el *Lluís*. Regular el senyor Fàbregas en el *Llatzer*. Bé la nena Gelabert.

La presentació acurada.

A les moltes felicitacions que rebé en Vidal i Bertràn hi afegim la nostre, la més humil, tot preguntant-li que are que ha tornat al teatre català i n'ha fruit una bona acullida, no'l deixi novament, doncs nosaltres, i no ens agrada fer de profeta, li augurem nous èxits per éll i per la nostre escena.

MANELIC.

Avís

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

AVÍS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d'imprompta» i franqueijat com a tal.

Els que vulgan incloure-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s' ens envii amb aquesta forma.

Els premis dels nostres Jocs Florals estan exposats en els aparadors de la sastreria Camprubi i Gras, Boqueria, 47, Barcelona, fins el dia 1er del pròxim mes de Juny i del dia 2 fins al 12 a Molins de Rei en els de l' establiment de novetats d'en Josep Muntané Selva.

Lo diumenge dia 9, després d'haver sigut degudament registrats sos Estatuts per l'autoritat gubernativa, quedà constituïda l'Acadèmia de la Llengua Catalana que's proposa treballar per la conservació, puresa i enaltiment de l'idioma.

La reunió dels fundadors, tots ells escriptors ben coneguts en la nostra terra, s'efectuà en lo domicili de l'Acadèmia de Bones Lletres, i per votació fou nomenada la Junta Directiva que la formaràn, per lo primer quinquenni, los senyors: don Jaume Collell, president; don Josep Franquesa i Gomis, vice-president; don Ernest Moliné i Brasés, arxiver; don Francesc Matheu, tesorero, i don Francesc Carreras i Candi, secretari.

Se prengueren diversos acorts que a son temps se faràn públics en l'òrguen oficial de l'Acadèmia. I fou senyalat lo dia 30 del present mes de Maig per una nova Junta general, en la que seràn aprobades les propostes de nous acadèmics fins a completar lo nombre de trenta que senyalen los Estatuts.

La vuitena sessió del *Cicle històric de la comèdia catalana*, que amb tant d'èxit es ve celebrant en l'«Auditorium», tindrà lloc el dia 27 amb les obres *Els savis de Vilatrista* d'en Santiago Rusiñol, i *Comèdia d'amor*, d'en Pompeu Creuher.

La novena sessió es celebrarà el dia 2 del proper Juny amb les comèdies *L'endemà de bodes*, d'en Pous i Pagés i *Un joe de cartes o memorialistes de lletra menuda*, d'en Manel Folch i Torres.

Elixir Collor remèdio de los Débiles

La preciosa tragedia en quatre actes d'en Gabriel D'Anunzio *La Gioconda*, traduïda per l'eminent poeta Francisco Villalpessa, es l'obra que aquesta setmana publica la important revista *Teatro Mundial*.

La revista *Marinada* de Palamós ha organitzat un concurs d'obres escèniques, essent el tema únic: Comèdia en un acte.

Se adjudicaràn els següents premis: Primer. Cent pessetes.—Segon. Un cuadro original del distingit pintor de Palamós En F. Vidal.—Tercer. Una colecció de fotografies artístiques originals del llorjat artista d'aquella població don Joan B. Camós.

Les obres han d'esser inèdites i escrites en català, hauràn de enviar-se per tot el dia 30 de Se-

tembre a la redacció de *Marinada*, Carretera de Girona, núm. 27.

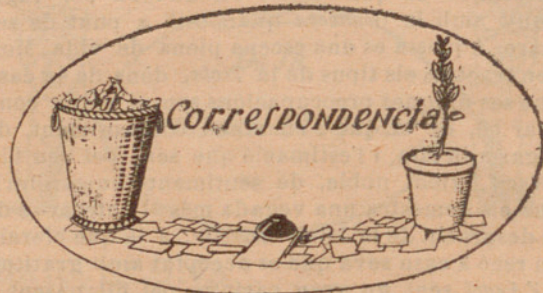
Formen el Jurat: Pompeu Creuher, President; Martí Plaja; director de la societat *Foc Nou*; Pelai Pagés, director de la societat *Agrupació Lirica* i la redacció de *Marinada*.

De la Casa Editorial de Teatre, Bonavía i Duràn, hem rebut els quaderns 1, 2 i 3 corresponents al drama en tres actes de Pitarra, *El Vegeter de Vic*, primera producció que surt a llum, en follets setmanals de 32 planes, corresponent a la Col·lecció d'Obres, inèdites de publicació, originals d'aquest estatuat autor.

En el número vinent acabarà la publicació d'aquesta primera obra, i en el mateix quadern comensarà la comèdia en 4 actes, de Pitarra i Molas i Casas, *El Rustic Bertoldo*.

Seguiràn publicant-se les següents produccions: *Bertoldino* (4 actes); *L'Infern a Casa* (3 actes); *La Carta de Navegar* (3 actes), i *La Mà de l'Inglès* (3 actes).

S'admeten subscripcions a les sis obres, a casa els editors: Boqueria, 20, Barcelona.

Francesc Montserrat. Te d'estudiar bastant perquè el seu treball es molt defectuós.—*R. Darergas*. Està ben pensat però no es prou literari. En les obres d'en Maragall i Apeles Mestres hi trobarà lo que desitja.—*Marian Amat*. En cartera. Prenem nota de la seva subscripció. Serveixis enviar l'import amb segells.—*R. S.* No admetem treballs firmats amb inicials o pseudonim.—*Pere Domenech*. Rebut i conforme.—*A Prat Arjalaguer*. Sentim no poder complaure-l; envii quelcuna altre cosa.—*Joan Massana*. Conforme i mercès.—*J. Pujol Almacelles*. Està curullat de defectes.—*Ramón Gavalda Ribas*. Anirà una mica retocat.—*Daniel F. Carreras*. Aquesta vegada no'l podem complaure.—*Fructuós Solà*. Li puguem que 's fici en l'Avis que publiquem en la secció de Noves i Comentaris.—*Salvador Socias*. En cartera la prosa que'ns envia.—*J. M. P.* Sino ens envia el seu nom no li podem publicar.—*J. Reig*. Les traduccions no'ns agraden.—*Pere Queraltó*. No và.—*J. Pons i Martorell*. En cartera.—*Salvador Borrut i Soler*. Acceptat «Lo vell roure». A dir-li la veritat trobem certa duresa en el vers.—*Miquel Guinart*. Ens agrada segueixi enviant.—*Candor Salamè*. En cartera.—*Josè Ribas Igual*. En cartera.—*Josè Font Sans*. No ho hem trobat prou bé.—*Josè M. Sanjaume*. Te certes estridencies que'l fan impubliable.—*Albert Piera*. En cartera.—Queden lletres per a contestar.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Províncies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció i Administració: Carrer del Carril, núm. 1

Imp., Alfons I d' Aragó, 39. — MOLINS DE REI